VNS 1/2022 vp Ajankohtaisselonteko turvallisuusympäristön muutoksesta

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt puolustusministeriön asiantuntijalausuntoa otsikon mukaisessa asiassa.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja sen myötä muuttunut turvallisuustilanne korostaa valtioneuvoston puolustusselonteossa ja ajankohtaisselonteossa esitettyjä tarpeita kyberpuolustuksen kehittämiseksi. Hyökkäyksen osana on käytetty sotilaallisen voiman lisäksi muita laajamittaisen vaikuttamisen keinoja, kuten kybervaikuttamista eri muodoissaan. Ajankohtaiselonteon arvion perusteella Venäjä todennäköisesti laajentaa kyber- ja informaatio-operaatioitaan Ukrainasta länteen ja uhka vakavammasta vihamielisestä kybertoiminnasta on kohonnut.

Valtioneuvoston puolustusselonteon mukaisesti Puolustusvoimat vastaa Suomen sotilaallisesta kyberpuolustuksesta osana kansallista kyberturvallisuutta. Kyberpuolustukseen kuuluvien suojautumisen, tiedustelun ja vaikuttamisen tavoitteena on turvata sekä Puolustusvoimien omat, että muut puolustuskykyyn suoraan vaikuttavat järjestelmät erityisesti valtiollisilta uhkatoimijoilta ja niiden edustajilta siten, että Puolustusvoimat kykenee suoriutumaan lakisääteisistä tehtävistään. Puolustusjärjestelmän kybertilannekuvan parantaminen sekä kyberuhkien estäminen ja torjuminen vastatoimineen edellyttävät tiedonvaihdon, toimivaltuuksien ja kansallisten yhteistyörakenteiden kehittämistä viranomaisten välillä.

Kriittinen infrastruktuuri on puolustusjärjestelmän osana keskeinen suojattava kohde. Kokonaismaanpuolustuksen muiden toimijoiden ylläpitämä infrastruktuuri luo edellytykset sotilaalliselle maanpuolustukselle, kuten yhteiskunnan muullekin toiminnalle.

Puolustusselonteossa todettu kehittämistarve on tuotu esiin myös ajankohtaiselonteon puolustusta sekä kyberturvallisuutta käsittelevissä luvuissa, joiden laatimiseen puolustusministeriö on osallistunut. Ajankohtaiselonteon mukaisesti uhkien tehokkaan torjunnan vahvistamiseksi tiivistetään entisestään siviili- ja sotilasviranomaisten yhteistyötä ja tiedonvaihtoa. Oikea-aikaista, kattavaa ja jaettua tilannekuvaa tarvitaan kyberuhkien ennakoimiseksi ja kyberpoikkeamien havaitsemiseksi mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Ne ovat edellytys hyökkäyksen pysäyttämiseksi ja vaikutusten rajaamiseksi.

Viranomaisten toimintaedellytyksiä kansallisen kyberturvallisuuden varmistamisessa, kyberrikollisuuden torjumisessa ja kyberpuolustuksessa tarkastellaan käynnissä olevassa, sisäministeriön ja puolustusministeriön yhteisesti asettamassa hankkeessa, jonka tehtävän on tuottaa ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Samaan aikaan on käynnissä liikenne- ja viestintäministeriön johtama säädöshanke, jota tukevassa ryhmässä on myös puolustusministeriön edustus. Hankkeiden välillä on tiivis yhteistyö ja koordinaatio.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi